

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Май 2012 19:44

Сайтът **desebg.com** публикува за първи път онлайн стенограмата от пленума на ЦК на БКП от 1973 г., когато повторно комунистическата върхушка предлага пълно обвързване на България със Съветския съюз.

Както през 1963 г. Тодор Живков предлага на Никита Хрушчов България да се слее със СССР, така той прилага същата хватка 10 години по-късно по времето на Леонид Брежнев.

Въпросът за пълното интегриране на България със Съветския съюз е поставен с нова сила от висшето партийно ръководство на БКП през юли 1973 г. Тогава на пленума на ЦК на БКП е приета държавна стратегия под заглавието „Основни насоки за развитието на всестранното сътрудничество със СССР в етапа на изграждането на развито социалистическо общество в НРБ”.

Главните направления са:

⋮

качествено ново съдържание на сътрудничеството на НРБ със СССР в етапа на изграждане на развитото социалистическо общество; сътрудничество и интеграция в областта на икономиката; в областта на общественно-политическите и междудържавните

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Май 2012 19:44

отношения.

Тук влиза задължение към МВНР да разработва заедно с външното министерство на СССР планове за общи действия, а МВР „да развива своята дейност по въпросите на защита на социалистическите завоевания от посегателствата на враговете на социализма в тясно сътрудничество с КГБ и МВР на Съветския съюз”.

Следващото направление е сътрудничество в областта на културата – „Художествено-творческият живот у нас все повече ще се приобщава към процесите, които се извършват в разностранния културно-творчески живот в Съветския съюз”. Основна задача е възпитание на трудещите се и младежта в духа на по-нататъшно всестранно сътрудничество между НРБ и СССР.

Както и решението от 1963 г., и този документ остава в неведение от обществото. „Очевидно не е целесъобразно да се публикува документът, който беше изнесен пред настоящия пленум на ЦК. Не е целесъобразно също така да се представи в този вид на цялата партия. Не бива такъв документ да попада в западните вражески централи, защото ще има да го навиват две години”, аргументира се Живков.

При посещението на Леонид Брежнев в България през септември същата година българският генерален секретар на партията се договаря да се пази в тайна приобщаването на България към СССР по всички направления и всички сфери от обществено-политическия живот: „Ние се споразумяхме със съветските другари да не разгласяваме широко нито документа, приет от юлския пленум, нито нашата съвместна договореност с КПСС да действат в това направление”.

По този начин Тодор Живков още веднъж разсейва всякакви съмнения в Кремъл, че на България ѝ е необходим друг политически наместник. Той вече е усвоил правилото, че собственото му политическо дълголетие зависи от близостта до Москва. Така България става заложник на пъпната връзка между него и Съветския съюз, която му гарантира властта.

В част 1 от стенограмата е включено доклада на Тодор Живков (24-29 стр.) за отношенията със СССР.

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Май 2012 19:44

16
№ 0.1 м 58 к 81

СТЕНОГРАФСКИ ЗАПИС
НА ПЛЕНУМА НА ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ НА БЪЛГАРСКАТА
КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ
/17,18 и 19 май 1973 г./
/Зала на Народното събрание/

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ
София, вторник, 17 май 1973 година
/Открито в 9,00 ч./

БОРИС ВЕЛЧЕВ: Другари, откривам пленума на Централния комитет на Българската комунистическа партия.

В работата на пленума освен членовете и кандидат-членовете на ЦК на БКП участвуват и членовете на Бюрото на Централната контролно-ревизионна комисия на партията, членовете на Постоянното присъствие на БКНС, министри, заместник-министри, ръководители на обществени организации и творчески съюзи, посланици, отговорни работници от Централния комитет на БКП, Държавния съвет, Министерския съвет, Министерството на външните работи и Министерството на външната търговия, главни директори на външнотърговския проприетат, представители на средствата за масова информация и други.

Предлага се следният дневен ред:

11. НАШИТЕ ОТНОШЕНИЯ С КИТАЙ И СССР ПРОДЪЛЖАВАТ
ДА СЕ РАЗВИВАТ ПО ВЪЗМОЖНА ЛИНИЯ

Другари,

Укрепването и всестрaнно развитие на братската дружба и сътрудничество между Българската комунистическа партия и Комунистическата партия на Съветския съюз, между Народна република България и СССР е алфата и омота на нашата дейност във всички области на обществения живот. Отношенията между нашите два братски народа неотклонно се развиват по възможна линия.

Съществува пълно едноименно и единство в действията на двете партии и страни по всички международни проблеми, по въпросите на социалистическата обикновеност, на социалистическото строителство и на двустранните ни отношения.

Съветското партийно и държавно ръководство дава висока оценка на тези отношения. Др. Леонид Илич Брежнев нарече тези отношения - отношения на кристално чиста и от нико непомрачена дружба, социалистически интернационализъм в действие. Можем да кажем, че отношенията между България и Съветския съюз създават за нашите поколения и теоретически, и практически образци на бъдещите международни отношения.

Това бе отново потвърдено по време на неотдавнашното официално приятелско посещение на председателя на Президиума на Върховния съвет на СССР Николай Подгорни в нашата страна. Както отбелязахме в съвместното комюнике, посещението на др.Подгорни у нас и разговорите, които

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Май 2012 19:44

40

преведохме, не съдействуват за по-нататъното укрепване на братската дружба между българския и съветския народ в интерес на двете страни, на цялата социалистическа общност.

Извънредно важно събитие бие поосенението на нашата партийно-правителствена делегация в Съветския съюз в края на 1972 година, което бележи началото на нов етап в развитието и задълбочаването на дружбата и братското сътрудничество между България и СССР.

По време на разговорите на със съветските ръководители бяха разгледани наши възможности и перспективи за по-нататъшно обогатяване на всестрaнното връзки и сътрудничество между БНП и КПСС, между Народна република България и СССР.

Като обсъди резултатите от посещението на нашата делегация в Съветския съюз и даде висока оценка на тяхното значение, Политбюро смети, че е необходимо да се разработи и внесе за обсъждане от пленум на ЦК политически документ, който да определи целите, насоките, задачите и формите на по-нататъното обикване и развитие на всестрaното сътрудничество на България със Съветския съюз.

Този документ е израз и предложение на политиката и последователна линия на БНП за укрепване на българско-съветската дружба, която получи плъна извада след Априлския пленум на нашата партия /1976 г./, превърна се във вселика сила на нашето развитие.

41

Като знаете, на специален пленум през декември 1963 година обсъдахме проблемите на по-нататъното сътрудничество със Съветския съюз и начертрахме основните насоки за все по-плъно сближаване на нашата страна със СССР, при което, без да се премахва националната и държавната обособеност, обществено-икономическият, политическият и културният живот на България постепенно да се проплетат и обединят със съветския обществен живот.

- Изминалият период изцяло потвърди правилността и жизнената необходимост на този наш курс.

- За нас е съвършено ясно, че построяването на развито социалистическо общество е възможно без най-тесно политическо, икономическо и културно сътрудничество и интеграция със страните от социалистическата общност и преди всичко със Съветския съюз.

Сега задачата е да се вземе качествено ново съдържание в процеса на сближаването на Народна република България със СССР, да организираме нашето всестрaнно сътрудничество така, че както един организъм се проследва от единна кръвоносна система, и нашето развитие да имид единен със Съветския съюз ритъм, единни критерии, обединени усилия и съгласувани действия в политическата, икономическата, идеологическата и военната област.

От какво се обставя новият етап на сближаване на България със Съветския съюз?

- от единността на обществения строй в двете страни;
- от единната марксистско-ленинска идеология;
- от принадлежността на Народна република България и СССР към световната социалистическа система;

42

- от общите закономерности на развитието на световната социалистическа система;

- от обективните процеси на интернационализацията на производството в световен мащаб и характера на съвременната научно-техническа революция, които създадоха динамични връзки между народите.

В това направление съдействуват и:

- дълбокото и трайно възраст и плъното взаимно доверие между БНП и КПСС;
- тяхната верност към марксизма-ленинизма;
- съветската помощ в изграждането на социализма и засиаването се съвършване на нашата икономика и обществен живот със съветската икономика и обществен живот;
- широките контакти на партийните и обществените организации, на трудовите колективи, на селските и областите в двете страни;
- близкостта на бита, в културата и в езика.

Предложените документи "Основни насоки за развитието на всестрaното сътрудничество със Съюза на съветските социалистически републики в периода на изграждане на развито социалистическо общество в Народна република България" определят главните направления и плъно за все по-плъно сближаване и взаимоприпване в областта на икономиката, обществено-политическите и междудържавните отношения, науката, изкуството и културата. В него са очертани и задачите на партията за възпитание на трудещите се и младшата в дух на братската дружба и всестрaнно сътрудничество на България със СССР.

Участниците в пленум са запознати със съдържанието на документа, който бе разгледан предварително.

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Май 2012 19:44

43

28

Този документ има огромно политическо, теоретическо, идеологическо и възпитателно значение. Дълбоко съм убеден, че неговото приложение не съдейства максимално да се издигне развитието на братското и всестрaнно сътрудничество на България със Съветския съюз на нов, по-висок етап.

- Той отговаря на жизнените интереси на българския народ, на укрепването на националната независимост и съхраняване на нашите социалистически завоевания, на по-нататъшния въход на България. Неговото реализиране ще спомогне за изграждането на здраво социалистическо общество у нас, за още по-плътното свързване на нашата страна със Съветския съюз, със световното стопанство и с широкия фронт на съвременната научно-техническа революция, със световното разделение на труда.

- Той отговаря и на общите интереси на страните от социалистическата общност, на интересите на световния социализъм, на международното комунистическо и работническо движение, служи на делото на мира в света.

Следователно в него са съчетани органически както националните, така и интернационалните ни интереси и цели.

Документът, който предлагаме на вниманието на пленума, се основава

- на Програмата на Българската комунистическа партия, в която е записано, че дружбата и сътрудничеството със СССР е една от главните движени сили на нашето развитие, условие и гаранция за бъдещи възход на нашето социалистическо отечество, за нетовия утрешен ден;

- на Конституцията на Народна република България, която определя като една от главните задачи на държавата да "развива и укрепва дружбата, сътрудничеството и взаимопомощта със Съюза на съветските социалистически републики";

44

29

- на Договора за дружба и взаимопомощ между България и СССР.

Предлаганият документ се намира в плъно съответствие

- с духа и основните положения на Варнавския договор;

- с основните положения на нашата икономическа организация - Съвета за икономическа взаимопомощ, и особено със социалистическата икономическа интеграция;

- със съвместно приетите на многостранна и двустранна основа документи, определящи принципите, методите и формите на политическото, икономическото, културните и военните взаимоотношения на страните от социалистическата общност.

Той отразява общността на историческите цели и задачи, които Българската комунистическа партия и Комунистическата партия на Съветския съюз имат да решават.

Линията на Българската комунистическа партия за по-нататъшно обхващане и интеграция със Съветския съюз се обуславя от обективния характер на закономерностите на нашето развитие, което потвърждава мисълта на Владимир Ильич Ленин, че светът ще върви "към създаване на единно, но общ план регулирано от пролетариата на всички нации световно стопанство като цяло, каквато тенденция напълно ясно се проявява още при капитализма и безусловно подкрепя на по-нататъшно развитие и плъно завършване при социализма".

Премини към [предложението от 1962 г. от ЦК](#).